

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

GEMEENTE BARNEVELD

N4525.53

24 FEB. 2010

S

Z

AFD. RBW.

Quickscan natuurwaarden

Onderzoeksgebied Vinkelaar 4-10 te
Terschuur

Januari 2010

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de toekomst zal er in het plangebied nieuwbouw van woningen worden gerealiseerd. In het kader van de natuurwetgeving is het noodzakelijk inzicht te krijgen in de huidige natuurwaarden die in het plangebied aanwezig zijn. Hiermee kan worden voorkomen dat in strijd met de geldende natuurwetgeving gehandeld zal worden. In opdracht van VanWestreenen BV heeft derhalve in januari een onderzoek plaatsgevonden in het plangebied.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet (FFw) van belang, gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten die zijn opgenomen op de lijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet en Natura-2000 lijsten. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Op basis daarvan kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de onderzoeksmethode, het plangebied en de aanwezigheid van beschermde soorten. De effecten van de geplande ingreep op beschermde natuurwaarden en mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 3. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Onderzoek

2.1 Methode

Als eerste heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle in het plangebied aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het vóórkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn tevens directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten maar ook het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vervolgens vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

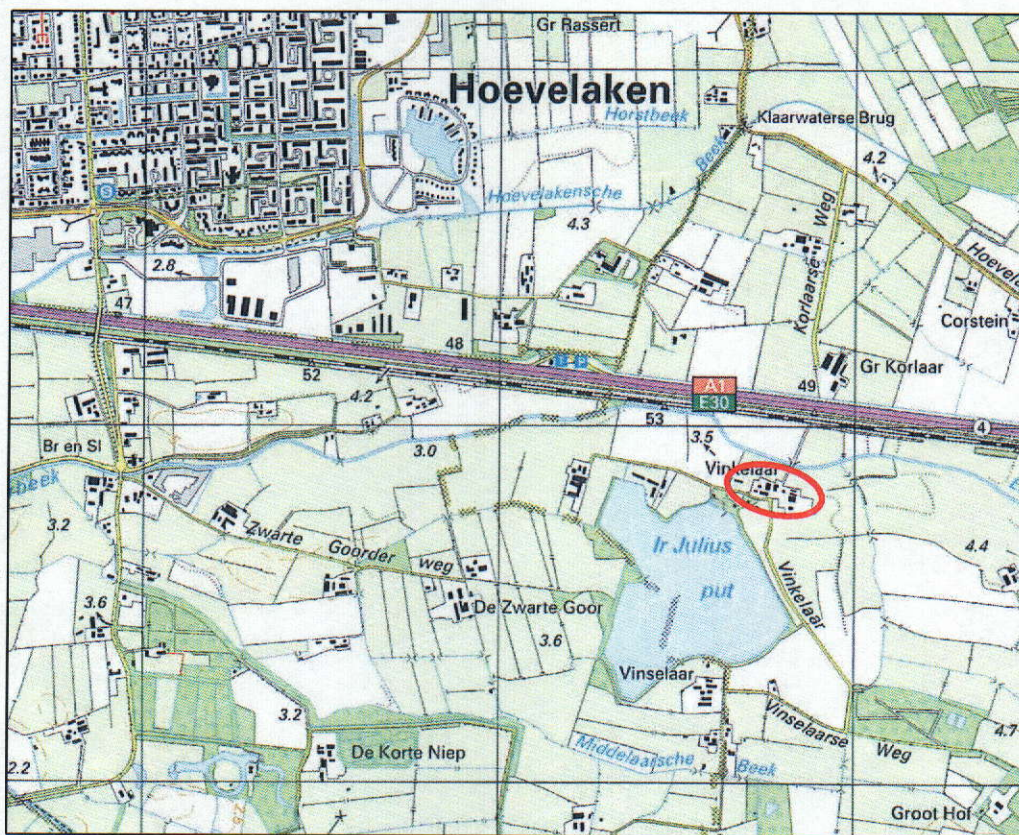
Aansluitend op het veldbezoek heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. De database van de provincie ~~Noord-Brabant~~ is geraadpleegd. Daarnaast is gebruikgemaakt van het Natuurloket¹ en diverse verspreidingsatlassen van soorten. De aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving en de ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 7 januari in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: onbewolkt, zonnig, windstil en circa -2 graden Celsius.

¹ Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar, die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van gespecialiseerde organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna.

2.2 Ligging en beschrijving plangebied

Het onderzoeksgebied is gelegen direct ten zuiden van de A1 ter hoogte van Hoevelaken, zie figuur 1. De grenzen worden gevormd door agrarische percelen en de weg Vinkelaar in het zuiden.

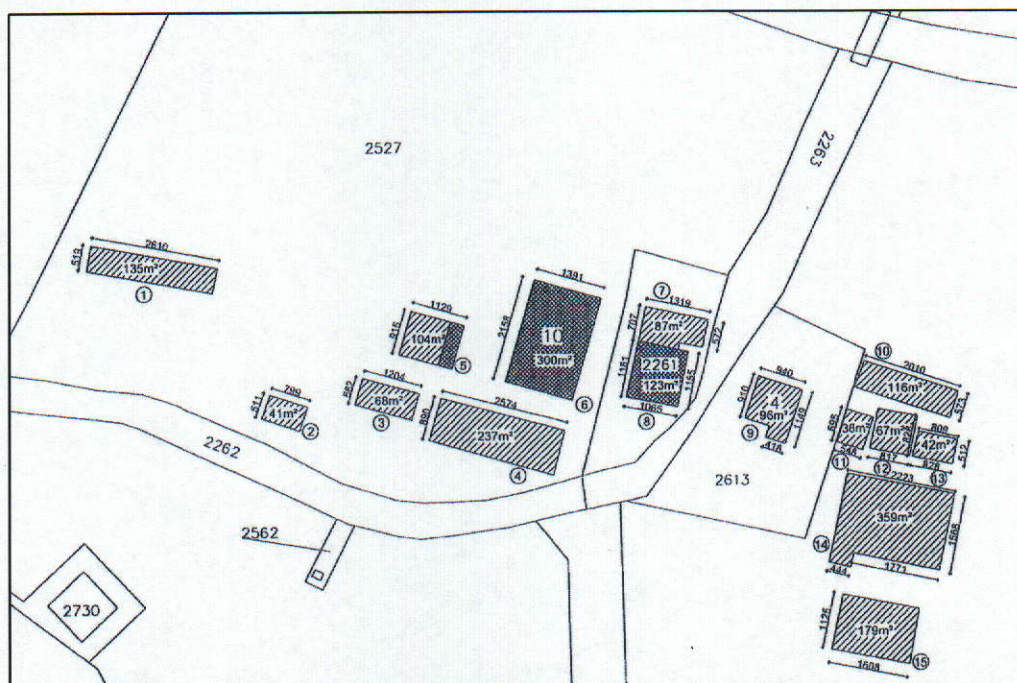

Figuur 1. Ligging van het onderzoeksgebied.

Het onderzoeksgebied betreft een tweetal boerenerven met bijbehorende opstallen, zie figuur 2 en de foto's op de volgende pagina. De bedrijven zijn thans niet meer in functie, de stallen en schuren worden benut voor de opslag van materiaal, als kleinveestalling of staan leeg. Op de percelen behorende bij huisnr 10 staan een achttal, al dan niet geschakelde, gebouwen inclusief het woonhuis. De woning, een van de stallen en een overkapping blijven behouden, de overige bebouwing wordt gesloopt. Rondom en tussen de bebouwing bevindt zich verharding, een tweetal stallen staan midden in een weide. De stallen zijn opgetrokken uit baksteen, betonplaten, hout en golfplaat, al dan niet met dakisolatie. In de grootste stal bevindt zich een kippenhok met uitloopren aan de buitenzijde. Direct rond de woning en aan de inrit is een deel van de oppervlakte in gebruik als tuin en begroeid met verschillende in- en uitheemse kruiden, struiken en bomen.

Op de percelen behorend bij huisnr 4 staan een zevental gebouwen welke allen gesloopt zullen worden. Het betreft een voormalige woning, een grote dichte kapschuur, een mestsilo en een viertal stallen. Ook hier is verharding aanwezig, in de vorm van kuilvoerplaatsen, inritten en voor stalling van materiaal. Rondom de woning bevindt zich een tuin en aan de randen van de percelen is eveneens opgaande

beplanting aanwezig. De bebouwing bevindt zich in een slechte staat van onderhoud. Er ontbreken veel ruiten en delen van daken zijn ook verdwenen. Tussen de huisnr's 10 en 4 bevindt zich een halfverhard pad dat naar het noorden loopt.

Figuur 2. Huidige situatie onderzoeksgebied. Linker erf: huisnr 10, rechter erf: huisnr 4. (streepjes: te slopen)

Foto 1 t/m 4. Buitenzijde van een aantal van de te slopen gebouwen bij huisnr 10.

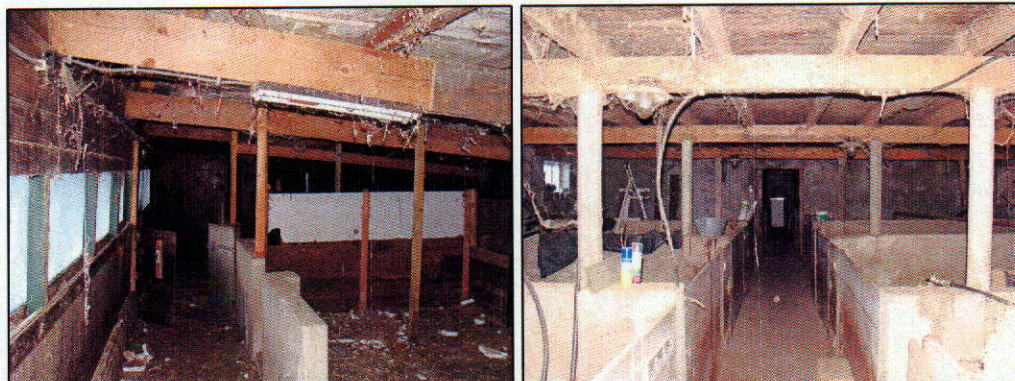

Foto 5 en 6. Binnenzijde van twee van de stallen (bij huisnr 10).

Foto 7 t/m 10. Buitenzijde van enkele van de te slopen gebouwen behorende bij huisnr 4.

Foto 11. Binnenzijde dichte kapschuur.

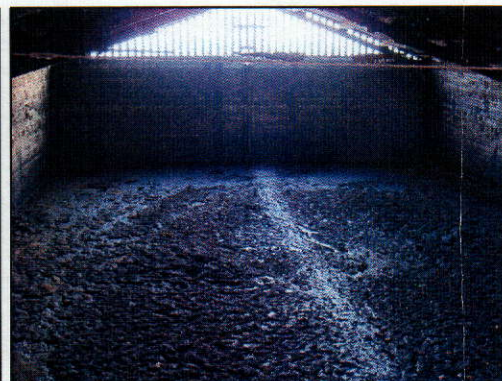

Foto 12. Binnenzijde mestsielo.

Figuur 3. Luchtfoto van het onderzoeksgebied.

2.3 Bronnenonderzoek

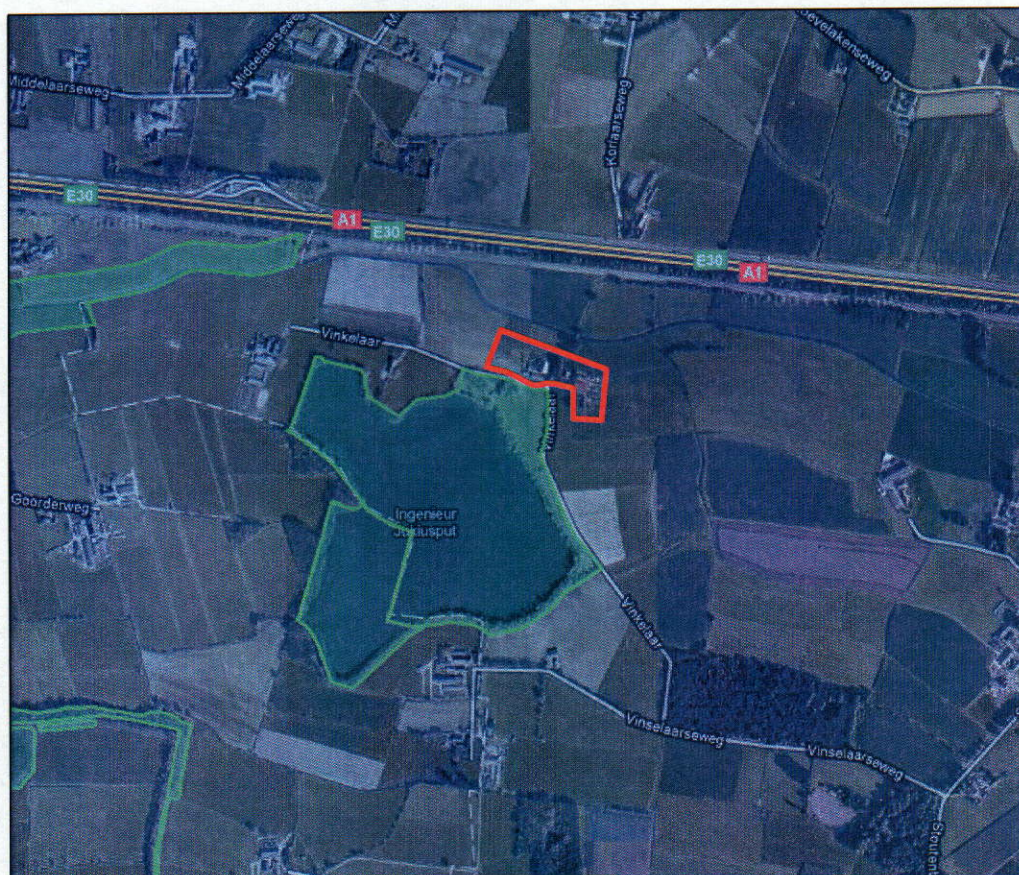
Gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV blijkt dat het plangebied zich niet in of nabij Natura-2000 gebieden, Wetlands of Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten bevindt.

Gebieden EHS

Zoals blijkt uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV, maakt het plangebied geen deel uit van EHS-gebied. Dit blijkt ook uit de kaarten van de provinciale uitwerking van de EHS. Het direct ten zuiden van de weg Vinkelaar gelegen water Ir Juliusput is, met omliggende houtwallen en graslanden, wel aangewezen als EHS-gebied. Zie figuur 4 op de volgende pagina.

Figuur 4. Ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van EHS-gebieden (groen).

Soorten

Natuurloket

Het Natuurloket verstrekt informatie over het voorkomen van soorten per kilometerhok (kmhok). Binnen het kader van deze quickscan is het niet mogelijk om vast te stellen welke soorten per kmhok zijn weergegeven door het Natuurloket. De weergave van het Natuurloket kan dan ook alleen als indicatie voor de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten worden beschouwd.

Het plangebied bevindt zich in de kmhok 161-463. Aangezien het plangebied slechts een gedeelte van dit kmhok beslaat is het niet zeker dat de geregistreerde soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen het plangebied. De beschikbare gegevens zijn afkomstig uit de onderzoeksperiode 1975 t/m 2008. Binnen deze periode is het bewuste kmhok onderzocht op het voorkomen van soorten. Er is onderscheid gemaakt tussen niet, slecht, matig, redelijk en goed onderzocht. De beschikbare gegevens zijn weergegeven in de tabel in bijlage 1 en worden besproken in paragraaf 2.4.

Naast de bovenstaande bronnen zijn tevens gegevens gebruikt die afkomstig zijn van verschillende verspreidingsatlassen. Onder andere gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen en vissen zijn uit dergelijke atlassen afkomstig.

2.4 Beschermde soorten

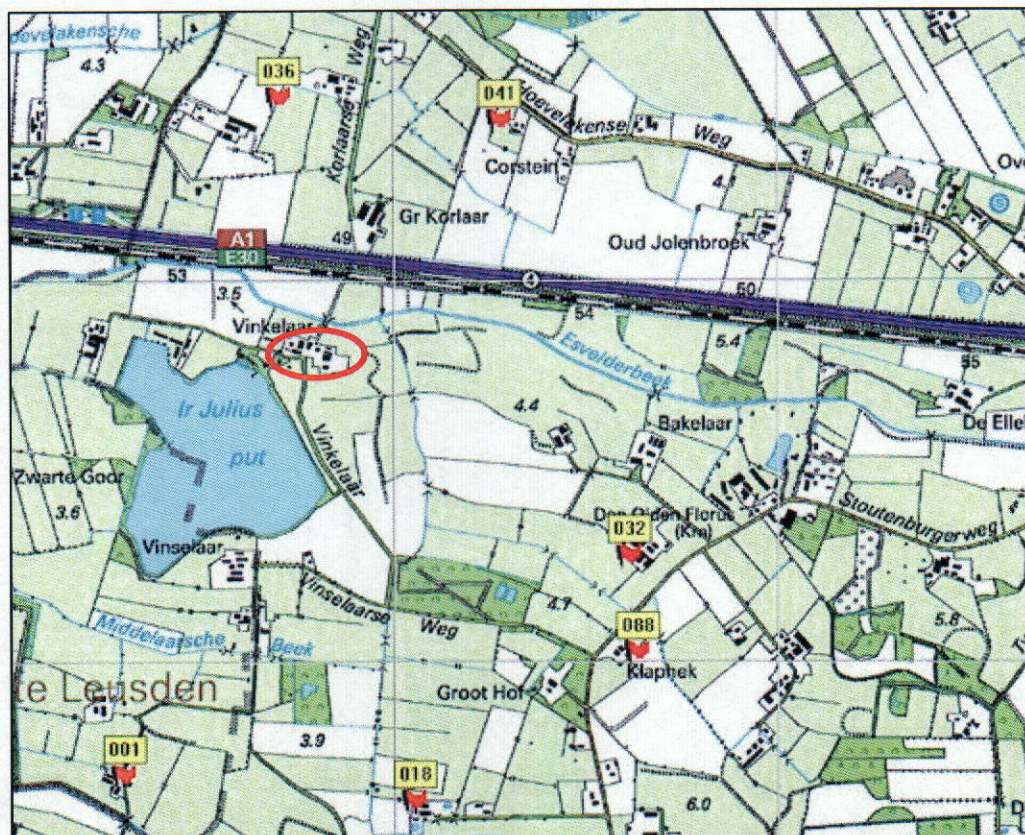
Flora

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok goed is onderzocht op de groep vaatplanten. Er zijn geen beschermde of bijzondere soorten waargenomen. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat een klein deel van het onderzoeksgebied geschikt is voor het voorkomen van een beschermde plantensoort. Het is mogelijk dat in de beplanting langs het halfverharde pad de beschermde soort brede wespenorchis (FFlijst 1) voorkomt. Mogelijk komt deze soort ook elders in de beplanting voor. Voor strikt beschermde soorten planten zoals drijvende waterweegbree ontbreken in het onderzoeksgebied de juiste biotopen.

Conclusie: Mogelijk komt de beschermde plantensoort brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied.

Vogels

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok slecht is onderzocht op de groep broedvogels, er wordt melding gemaakt van één soort van de FFlijst. De groep watervogels is redelijk onderzocht, er zijn geen beschermde of bijzondere soorten waargenomen. Uit de gegevens van waarneming.nl blijkt dat de soorten kerkuil en steenuil zijn waargenomen in Achterveld, ca 2,5 km ten zuiden van het onderzoeksgebied. Uit de gegevens van Steenuilenwerkgroep Barneveld blijkt dat in de directe omgeving van het onderzoeksgebied diverse territoria van steenuilen bekend zijn, zie figuur 5. Op locatie 018 is tevens een kerkuilenvaar gevestigd en in de bospercelen langs de Vinselaarseweg en bij Groot Hof zit een bosuil.

Figuur 5. Ligging van verschillende steenuilterritoria in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal vogelsoorten geschikt is als leefgebied. Met name cultuurvolgende soorten vinden hier een plaatsje. Voor weide-, water- en dagroefvogels is het gebied door het gebruik minder geschikt. De beplanting en de gebouwen zijn voor vogels geschikt als broedgelegenheid. In een paar stallen zijn nesten van zwaluw waargenomen. Naast vogelnesten zijn tevens individuen van merel, winterkoning, spreeuw en koolmees aangetroffen. Het gehele gebied is voor vogels geschikt als foerageergebied.

Foto 13. Enkele van de waargenomen zwaluwnesten in een stal.

Met betrekking tot het voorkomen van uilen geldt dat hiervan geen sporen zijn waargenomen, nestkasten voor uilen zijn tevens niet waargenomen. Niet alle stallen waren echter even goed te betreden, sporen kunnen over het hoofd gezien zijn. Gezien het volledig in onbruik zijn van de percelen van huisnr 4 en het voorkomen van (steenuil)territoria in de directe nabijheid is het mogelijk dat de erven door uilen (ransuil, kerkuil, steenuil) worden benut.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is geschikt als broedgelegenheid en foerageergebied voor een aantal cultuurvolgende vogelsoorten (FFlijst vogels). Mogelijk benutten uilen (FFlijst vogels) een aantal van de stallen als rustplaats)

Zoogdieren

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok slecht is onderzocht op de groep zoogdieren. Er wordt melding gemaakt van één soort van FFlijst 1, van twee soorten van FFlijst 2/3 en van twee soorten van de Habitatrichtlijn. Uit de gegevens van waarneming.nl blijkt dat bunzing is waargenomen in Achterveld. Uit het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied door de ligging en het grotendeels in onbruik zijn van de bebouwing, voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is als leefgebied. Mogelijk benutten egel, mol, diverse muizen (ter plekke een vangst van een muis door de kat), haas, konijn, wezel, hermelijn en bunzing het gebied als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor grotere grondgebonden zoogdieren als ree, das en vos geldt dat deze mogelijk incidenteel het gebied benutten als foerageergebied. Tijdens het veldbezoek zijn zekere loopsporen van ree waargenomen in de sneeuw, mogelijk zijn ook vossensporen aangetroffen. Voor deze

soorten geldt dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte verblijfsplaatsen aanwezig zijn.

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen blijkt dat de soorten watervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Voor vleermuizen is het gehele onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied. Met betrekking tot verblijfsplaatsen geldt dat, gezien de staat van een groot deel van de gebouwen, deze vermoedelijk niet geschikt zijn als vleermuisverblijfsplaats. De kans dat vleermuizen de bebouwing benutten als verblijfsplaats is derhalve klein, maar binnen de kaders van deze quickscan niet geheel uit te sluiten. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van vleermuizen (mest of urinesporen of hangplekken) waargenomen.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Vleermuizen (FFlijst 3) benutten het gebied als foerageergebied. De kans dat verblijfsplaatsen aanwezig zijn in gebouwen is klein.

Reptielen en amfibieën

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok niet is onderzocht op de groep reptielen. De groep amfibieën is slecht onderzocht, er wordt melding gemaakt van twee soorten van FFlijst 1. Uit de Ravon Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland (2009) blijkt dat de soorten kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en bastaardkikker voorkomen in de omgeving van het plangebied. Uit het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen oppervlaktewater aanwezig is, er zijn dan ook geen voortplantingsgelegenheden voor amfibieën aanwezig. Het onderzoeksgebied is voor de door Ravon genoemde soorten amfibieën geschikt als landbiotoop. Voor het voorkomen van beschermde soorten reptielen geldt dat het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen bevat voor deze soorten, reptielen komen dan ook niet voor.

Conclusie: Mogelijk komt een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Voor reptielen geldt dat geen geschikte biotopen aanwezig zijn.

Vlinders en libellen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok redelijk is onderzocht op de groep dagvlinders. Er zijn geen beschermde of bijzondere soorten waargenomen. De groep libellen is niet onderzocht.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde soorten vlinders en libellen. Dergelijke soorten benutten structuurrijke heide of krabbescheervegetaties als habitat, deze vegetaties ontbreken in het onderzoeksgebied. Het is wel mogelijk dat enkele algemeen voorkomende, niet beschermde soorten vlinders en libellen gebruik maken van het onderzoeksgebied.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vlinders of libellen voor in het onderzoeksgebied.

Mieren en kevers

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok slecht is onderzocht op de groepen mieren en kevers. Er zijn geen waarnemingen van beschermde of bijzondere soorten. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen (als oude (naald)bossen of grote wateren) aanwezig zijn. Het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers is dan ook zeer onwaarschijnlijk.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het onderzoeksgebied.

Vissen

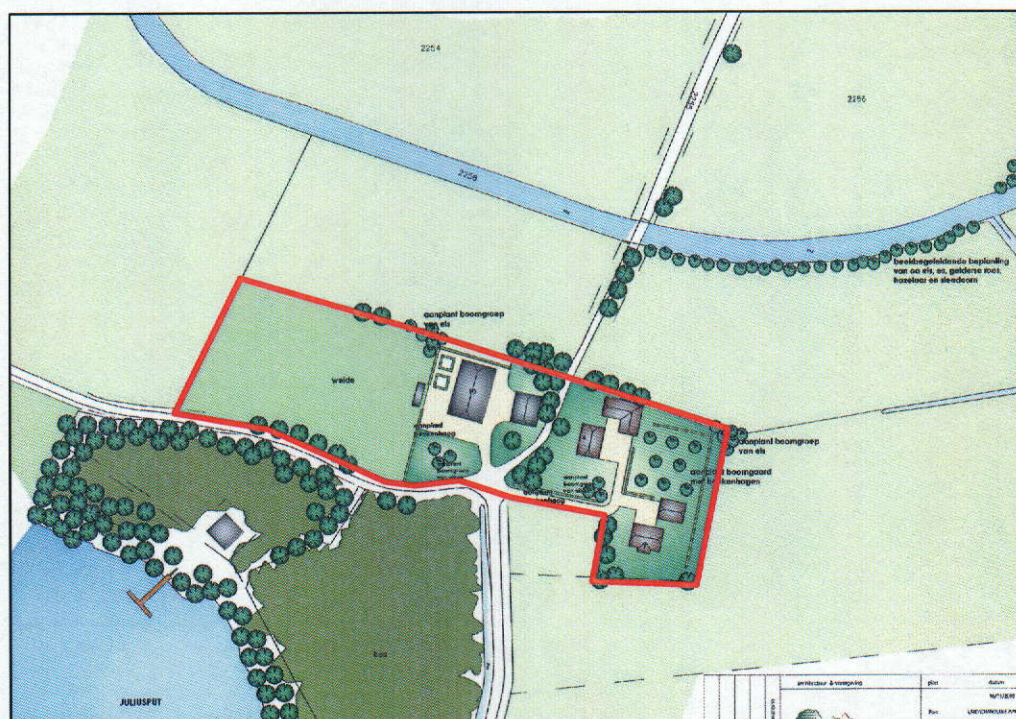
Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok slecht is onderzocht op de groep vissen. Er wordt melding gemaakt van één soort van FFlijst 2/3. Door het ontbreken van oppervlaktewater in het onderzoeksgebied, is het gebied ongeschikt voor het voorkomen van beschermde soorten vissen. Er is dan ook niet nader onderzocht welke vissoorten voorkomen in de nabije omgeving.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vissen voor in het onderzoeksgebied.

3 Effecten

3.1 Geplande ingreep

In de toekomst vindt er in het onderzoeksgebied nieuwbouw van een tweetal woningen met bijgebouwen plaats. Ten behoeve van deze nieuwbouw zal de bestaande bebouwing en verharding voor een groot deel worden verwijderd. De woning met huisnr 10 blijft behouden, evenals een deel van een tweetal schuren. De overige bebouwing wordt verwijderd. In de toekomstige situatie wordt de niet bebouwde oppervlakte ingericht als tuin met beplanting en verharding. Het deel aan de westzijde zal worden ingericht als weide. Langs de Esvelderbeek aan de noordoostzijde van het onderzoeksgebied zal beekbegeleidende beplanting worden gerealiseerd. Een en ander is zichtbaar in figuur 6.

Figuur 6. Toekomstige situatie in het onderzoeksgebied.

3.2 Effecten op beschermde soorten

Op basis van hetgeen beschreven in hoofdstuk 2 kan worden geconcludeerd dat (delen van) het plangebied mogelijk behoort tot het leefgebied van beschermde planten, vogels, zoogdieren en amfibieën. In het onderstaande wordt per soortgroep beschreven welke effecten optreden.

Planten

Mogelijk komt de beschermde soort brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Deze soort zal met name aanwezig zijn in de aanwezige beplanting. In de toekomst vindt er een herinrichting plaats, mogelijk gaan daarbij groeiplaatsen van brede wespenorchis verloren. Het mogelijke verlies van deze

groeiplaatsen heeft geen effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soort. De effecten zijn derhalve verwaarloosbaar.

Vogels

Mogelijk benut een aantal vogelsoorten (FFlijst 2/3) het gebied als foerageergebied en de beplanting en bebouwing als broedgelegenheid. In de toekomst vindt een functiewijziging plaats waardoor het gebied voor een aantal vogelsoorten minder geschikt wordt als foerageergebied. In de directe omgeving is echter voldoende gelijksoortig foerageergebied aanwezig, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen. Met betrekking tot broedgelegenheden geldt dat bij verwijdering van de bebouwing en beplanting mogelijk broedgelegenheden van een aantal soorten worden vernietigd. Omdat het plangebied deel uit maakt van een uitgestrekter gebied waarin voor vogels voldoende geschikte broedgelegenheden beschikbaar blijven, is het verlies hiervan verwaarloosbaar voor een groot deel van de ervan gebruikmakende vogelsoorten.

Met betrekking tot zwaluwen geldt dat bij het slopen van de bebouwing verlies van nestgelegenheid plaatsvindt. Nesten van zwaluwen zijn niet jaarrond beschermd: buiten het broedseizoen is bescherming niet aan de orde.

Met betrekking tot uilen (ransuil, kerkuil, steenuil) geldt dat het niet duidelijk is of deze daadwerkelijk van de erven en stallen gebruik maken. Aanwezigheid van uilen dient derhalve nader onderzocht te worden. De periode waarin onderzoek naar uilen het beste uitgevoerd kan worden betreft februari-april.

Zoogdieren

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het plangebied als leefgebied. Bij herinrichting van het plangebied vindt vernietiging van dit leefgebied plaats.

Met betrekking tot vleermuizen geldt dat er naar verwachting wel effecten optreden ten aanzien van aanwezig foerageergebied, er vindt herinrichting plaats. De omgeving biedt vleermuizen voldoende mogelijkheden tot foerageren en in de toekomst is het onderzoeksgebied eveneens geschikt als foerageergebied, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen. Met betrekking tot mogelijk aanwezige verblijfsplaatsen geldt dat de kans dat vleermuizen de bebouwing benutten als verblijfsplaats gering is, het is binnen de kaders van deze quickscan echter niet volledig uit te sluiten. Bij sloop van bebouwing kunnen, hoe gering de kans ook is, verblijfsplaatsen worden vernietigd.

Amfibieën

Mogelijk wordt het plangebied door een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) benut als landbiotoop. Bij herinrichting van het plangebied vindt herinrichting van het landbiotoop plaats.

3.3 Effecten op beschermde gebieden

Er treden geen effecten op ten aanzien van Natura 2000-gebieden, Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten of EHS-gebieden.

3.4 Gedragscode

Voor zover bekend maakt de opdrachtgever geen gebruik van de beschikbare en goedgekeurde gedragscodes, wettelijk gezien zijn dan ook de soorten van FFlijst 2 ontheffingsplichtig. *e*

3.5 Mitigerende en compenserende maatregelen

Om te voorkomen dat het uitvoeren van de werkzaamheden of het aanpassen van de ruimtelijke situatie negatieve effecten heeft op de aanwezige beschermde soorten en daarmee strijdig is met de Flora- en faunawet, verdient het aanbeveling om maatregelen te treffen om mogelijke schade te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken; zogenaamde mitigerende en compenserende maatregelen.

Door een recente wijziging in de wetgeving is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang "dwingende reden groot openbaar belang" eveneens niet meer mogelijk is. Schade aan deze soorten dient voorkomen te worden om strijdig handelen met de wetgeving te voorkomen.

Planten

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1. *p*

Vogels

Indien broedende vogels (FFlijst vogels) aanwezig zijn, kunnen verstorende werkzaamheden als verwijdering van de bebouwing en beplanting niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door bebouwing en beplanting vóór het broedseizoen voor vogels te verwijderen wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt dan treden er geen effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden buiten het broedseizoen worden geen nadelige effecten verwacht op vogels.

In principe is het verlies van nestgelegenheid voor zwaluwen verwaarloosbaar, daar zij zich zelfstandig elders kunnen vestigen. Het verdient echter aanbeveling de nieuwbouw in de toekomst geschikt te maken als nestgelegenheid voor zwaluwen. *p*

Met betrekking tot uilen geldt dat uit de resultaten van nader onderzoek bepaald kan worden of uilen hinder ondervinden van de ingrepen. Naar aanleiding daarvan kan worden bepaald of mitigerende of compenserende maatregelen noodzakelijk zijn. *p*

Zoogdieren

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1. Ten aanzien van vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van mogelijk aanwezige foerageergebieden. Ten aanzien van mogelijk aanwezige verblijfplaatsen geldt dat het onbekend is of deze aanwezig zijn in de bebouwing. Nader onderzoek dient uit te

wijzen of verblijfsplaatsen van vleermuizen daadwerkelijk aanwezig zijn. De periode van onderzoek betreft half mei t/m half september, met een piek in juni-juli.

Amfibieën

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de FFwet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.

4 Conclusie

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan op de lijsten van de Flora- en faunawet.

Soorten van FFlijst 1

(Mogelijk) voorkomende planten, grondgebonden zoogdieren en een aantal soorten amfibieën komen voor op FFlijst 1. Voor soorten van FFlijst 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen. 8

Soorten van FFlijst 2/3

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst 2/3 en zijn feitelijk ontheffingsplichtig. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 3.5, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels en is het niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen. 8

Met betrekking tot uilen geldt dat uit nader onderzoek de aan- of afwezigheid van deze soorten dient te blijken. Aan de hand van dit nadere onderzoek kan tevens worden bepaald of mitigatie en compensatie of het aanvragen van een ontheffing aan de orde is. 8!

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3 en zijn ontheffingsplichtig. Ten aanzien van foerageergebied geldt dat hieraan geen negatieve effecten optreden. Het is niet bekend of daadwerkelijk vleermuisverblijven aanwezig zijn in de bebouwing. Nader onderzoek in de daarvoor geschikte periode (zie paragraaf 3.5) dient dit uit te wijzen. Aan de hand van dit nadere onderzoek kan worden bepaald of sloop van de bebouwing ontheffingsplichtig is in het kader van de Flora- en faunawet. 8!

Concluderend kan gesteld worden dat:

- **nader onderzoek naar uilen en vleermuizen uitgevoerd dient te worden in de daarvoor geschikte periode en voor aanvang van de werkzaamheden,**
- **de aanbevelingen voor de overige vogelsoorten in acht genomen dienen te worden,**
- **de werkzaamheden voor de overige soortgroepen geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben.**

Literatuurlijst

- Creemers R. et al, *De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9*, Ravon, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2009.
- Limpens, H. et al, *Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie*, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: *Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten*, 22 februari 2005.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, *Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen*, Den Haag 26 augustus 2009.

Geraadpleegde internetsites

- www.minlnv.nl
- www.gelderland.nl
- www.natuurloket.nl
- www.ravon.nl

Bijlage 1 Toelichtende tabel soorten per kilometerhok

Rapportage voor kilometerhok X:161 / Y:463

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten					goed	-	1975-2007
Mossen					slecht		1997-2007
Korstmossen					slecht	51-100%	1992-2007
Paddestoelen					slecht		1992-2007
Zoogdieren	1	2		2	slecht	26-50%	1997-2007
Broedvogels			1		slecht	0%	1996-2007
Watervogels					redelijk	0%	96/97-06/07
Reptielen					niet		1992-2007
Amfibieën	2				slecht	51-100%	1992-2007
Vissen		1			slecht	51-100%	1992-2007
Dagvlinders					redelijk		1998-2008
Nachtvlinders					niet		1980-2008
Libellen					niet		1993-2007
Sprinkhanen					niet		1993-2007
Overige ongewervelden					slecht		1993-2007

Bijlage 2 Wet en regelgeving

Flora- en faunawet (Bron: Ministerie van LNV)

De soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet (FFwet). Los van de zorgplicht (Art. 2), die inhoudt dat zorgvuldig moet worden omgesprongen met alle dieren en planten, zijn ongeveer 500 soorten specifiek door de FFwet beschermd. Dat is circa anderhalf procent van de soorten die in Nederland voorkomen. Doel van de wet is er zorg voor te dragen dat de gunstige staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt.

In de Flora- en faunawet zijn lijsten samengesteld van soorten die binnen de Nederlandse wet- en regelgeving een beschermde status genieten. Met name de artikelen 2, 8, 9, 10 en 11 van deze wet hebben directe gevolgen voor de wijze waarop en de mate waarin planologische ingrepen, maatregelen en feitelijke werkzaamheden invloed mogen hebben op de beschermde soorten.

Sinds de inwerkingtreding van de AMvB Art. 75 van de FFwet in februari 2005 is het niet meer altijd nodig een ontheffing te hebben voor het uitvoeren van werkzaamheden. Of dat nodig is hangt af van de soorten die het betreft en de mate van bescherming die zij genieten. De zorgplicht uit artikel twee blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Voor de soorten van FFlijst 1 is geen ontheffing nodig. Voor de soorten van FFlijst 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is zijn ook de soorten uit FFlijst 2 ontheffingsplichtig. Voor soorten van FFlijst 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Behalve voor beschermde soorten, geldt deze indeling ook voor hun vaste rust- en verblijfsplaatsen. Door een recente wijziging in de wetgeving (augustus 2009) is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang "dwingende reden groot openbaar belang" eveneens niet meer mogelijk is.

Natuurbeschermingswet 1998 (Bron: Ministerie van LNV)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura-2000 gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

Een belangrijk onderdeel van de nieuwe Nb-wet is dat er geen vergunning gegeven mag worden voor handelingen of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de kwaliteit van de habitats van soorten

waarvoor een gebied is aangewezen. Wanneer niet op voorhand uitgesloten kan worden dat er schadelijke effecten kunnen optreden, dan dient de initiatiefnemer een 'passende beoordeling' te maken. Dat betekent een onderzoek naar alle aspecten van het project en welke gevolgen die kunnen hebben voor datgene wat bescherming geniet. Het bevoegd gezag (in de meeste gevallen is dat Gedeputeerde Staten) dient aan de hand van deze beoordeling zekerheid te verkrijgen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Kan die zekerheid niet verkregen worden, dan mag er geen vergunning verleend worden.

Ecologische Hoofdstructuur *(Bron: Ministerie van LNV)*

De term 'Ecologische Hoofd Structuur' (EHS) werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en robuuste verbindingen.
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden).
- Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS moet in 2018 klaar zijn. Kleinere natuurgebieden, kleine bosjes, sloten, rietkragen et cetera maken geen deel uit van de EHS, maar dragen uiteraard wel bij aan de natuurkwaliteit van stad en platteland. Het Rijk gaat ervan uit dat deze in voldoende mate door andere partijen (gemeente, waterschappen, grondeigenaren e.d.) worden beschermd. Het Rijk heeft hiervoor een kwaliteitsimpuls voor het landschap opgezet.